

مقدمه 40

عوامل زیان آوری در مشاغل مختلف وجود دارد که باعث عوارض و بیماریهایی بر روی کارگران می شوند به طور گرد و غبار یکی از این نوع عوامل میباشند که اهمیت ویژه ای در بهداشت حرفه ای دارد. سیلیس نیز از عواملی است که در بعضی از مشاغل به صورت گرد و غبار یا به شکلهای دیگر از اهمیت خاصی برخوردار است که در این جا سیلیس متبلور و آزاد که از نظر بیماریها و عوارض در درجه اول قرار دارد مورد توجه است ..

منشا سیلیس:

گرد و غبار سیلیس در اثر تجزیه مواد سیلیس دار خصوصا " تخته سنگهای حاوی سیلیکا و سنگهای معدن به ذرات با ابعاد کوچک در برخی اعمال مکانیکی از قبیل خرد کردن - سائیدن - ترکانیدن - مته کردن - شکستن و غیره .... ایجاد می شود که می توانند برای مدت طولانی یا کوتاه در هوای کارگاهها منتشر شده و در حالت تعلیق باقی بمانند

باید به این موضوع نیز توجه کرد که سیلیس فقط گرد و غبار نمی باشد.

گرد و غبار سیلیس در چه مشاغلی وجود دارد؟

- معادن
- شیشه سازی
- صنایع سباده
- کشاورزی
- ریخته گری
- خرد کردن سنگ
- صنایع مواد پاک کننده و شوینده
- صنایع کوزه گری سرامیک و سفال
- و غیره.....

عوارض سیلیس:

گرد و غبار سیلیس جزء عوامل زیان آور و سمی در مشاغلی که احتمال وجود این عامل وجود داشته باشد محسوب می شود که با توجه به نوع و اندازه و طول مدت تماس باعث سرفه . تنگی نفس و عوارضی در ریه و از کار افتادگی میگردد . بیماریهای ریوی ناشی از کار و به طور

کلی بیماریهای ناشی از کار قابل درمان نبوده ولی قابل پیشگیری می باشند .

کنترل عامل زیان آور سیلیس:

جهت پیشگیری از عوارض و بیماریهای ناشی از سیلیس باید اقدامات کنترلی را در محیطهای کاری به کار برد :

1. استفاده از مواد جایگزین بدون سیلیس یا موادی که سیلیس زیان آور کمتری دارد.
2. انجام مراقبتهای پزشکی شاغلین در معرض سیلیس
3. انجام عملیات تولید گرد و غبار سیلیس در محیط بسته
4. استفاده از سیستمهای تهویه مناسب
5. استفاده از آب برای جلوگیری از پخش گرد و غبار سیلیس

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان
فارس
شبکه بهداشت و درمان شهرستان بوانات

شناسایی و کنترل عامل زیان آور سیلیس

تهیه و تنظیم :
واحد بهداشت حرفه ای مرکز بهداشت شهرستان بوانات

کارگران عزیز:

((در هنگام کار با کریستال سیلیس یا مواجهه با گرد و غبار
استفاده از ماسک تنفسی ضروری است.))

۶. رعایت اصول بهداشت فردی و جلوگیری از استعمال دخانیات در محیطهای کاری
۷. رعایت نظافت عمومی در محیط کار
۸. آموزش مسائل بهداشت حرفه ای به کارگران خصوصا" در باره مضرات گرد و غبار سیلیس
۹. استفاده از وسائل حفاظت فردی (ماسک تنفسی مناسب) در حین کار

امید است با به کار بردن کلیه اصول ومقررات بهداشت حرفه ای توسط کار فرمایان . متصدیان و کارگران. مدیران و غیره ... محیط های کاری عاری از بیماریها. عوارض و حوادث ناشی از کار داشته باشیم.